

Høringsmøte – Ny grønn skattekommissjon

Til: Ny Grønn skattekommissjon

Fra: Landssammenslutninga av Norske Vindkraftkommuner, v/ advokat Stein Erik Stinessen

Dato: 25. februar 2015

Lønnsom vindkraft må følges av lokal beskatningsrett!

Regjeringen har varslet gunstigere avskrivningsregler for vindkraftanlegg våren 2015, som følge av Stortingets behandling av statsbudsjettet 2015. Det skal gjøre vindkraftutbygging i Norge lønnsom, og vindkraftbransjen har lovet snarlige investeringsbeslutninger. Dermed bortfaller den mangeårige hovedinnvendingen mot vindkraftkommunenenes krav om en lokal beskatningsordning på vindkraftsektoren. Tiden er moden for innføring av en naturressursskatt på vindkraftproduksjon.

1. Vindkraftanlegg gjør inngrep i lokale naturverdier

Store vindkraftanlegg påvirker lokale naturverdier som landskap,- natur- og friluftsområder. Det er planlagt investeringer i ny vindkraft i Norge på opptil 35 milliarder kroner frem mot 2020. I følge Norsk Vindkraftforening vil nye avskrivningsregler føre til at «*nå vil vi nå igjen svenskene, for nå får vi brukt ressursene vi har i Norge.*» En avgjørende forutsetning for utbygging av vindkraft er at de lokale naturforholdene ligger til rette for det.

Allerede flere av dagens vindkraftanlegg har vært kontroversielle, og møtt lokal motstand. Dagens påvirkninger av landskap og naturmiljø blir likevel beskjedne sammenholdt med fremtidens vindkraftanlegg. Hver generasjon vindmøller er større enn forrige generasjon, og nå planlegges vindmøller i opptil 200 meters høyde. (Oslo Plaza hotell er 117 meter og Eiffeltårnet er drøyt 300 meter høyt). Vindmøller, som ut fra sitt formål er plassert høyt i terrenget, vil med slike høyder kunne prege betydelig større naturområder enn dagens anlegg og skape betydelig større motstand fra lokalt hold.

2. En naturressursskatt til vertskommuner er en grønn skatt, i tråd med moderne skattepolitikk og våre vannkrafttradisjoner

Et viktig element i klima- og miljøpolitikken er gjennom skatteinsentiver å vri atferden i ønsket retning.

I NOU 2013:10 Naturens goder, anbefaler et samlet utvalg regjeringen å vurdere innført en generell naturavgift «(..) for å sikre at skatte- og avgiftssystemet gir riktige signaler om verdien av biologisk mangfold og økosystemtjenester.» Som begrunnelse for en avgift på bruk av natur viser utvalget blant annet til det økte presset mot arealer «gjennom ordningen med el-sertifikater og utfordringene knyttet til havbruksnæringen», jf. innstillingen s. 370.

Regjeringen har varslet innføring av en oppdrettsavgift for havbruksnæringen denne våren, som vederlag for bruk av lokale naturverdier, og vil på denne måten følge opp utvalgets anbefalinger.

Regjeringen har nedsatt en ny Grønn Skattekomisjon, og fremhevet i mandatet at «(..)kostnadene ved bruken av ulike ressurser bør inngå i markedsprisene.» Som eksempel nevnes at det innføres avgifter «som avspeiler miljøkostnadene på enkelte aktiviteter.» Det nevnes videre at forurenser- betaler prinsippet skal legges til grunn i kommisjonens arbeid, og mandatet beskriver prinsippet slik: «(..)de som forbruker miljøgoder skal belastes kostnadene ved miljøskadelig aktivitet.» Dette er det såkalte Miljøpåvirker- betaler prinsippet.

De prinsipper som er nedfelt i mandatet til Grønn Skattekomisjon samsvarer med anbefalingene fra Økosystemtjenesteutvalget i NOU 2013:10.

Vindkraft er en ny næring og innebærer utnyttelse av en ny, fornybar energikilde. Norge har en hundreårig tradisjon for utnyttelse av *vannkraft*, som har mange likhetstrekk med vindkraft som en fornybar energikilde basert på utnyttelse av lokale naturressurser. Helt fra vannkraftens barndom har våre politiske myndigheter vært opptatt av at de distrikter som avstår sine naturressurser til storsamfunnet har en legitim rett til vederlag. –Disse innretninger på vannkraftsektoren er i tråd med moderne miljørettslige prinsipper.

3. En naturressursskatt påvirker ikke lønnsomhet etter skatt

På spørsmål fra Venstres finansfraksjon svarte Finansdepartementet Finanskomiteen slik 22.oktober 2012: «*Utbygging av ny vindkraftproduksjon er ikke lønnsom med dagens prisbilde. For å realisere utbygging av vindkraft er en i stedet avhengig av støtte gjennom el-sertifikatsystemet. For vindkraft er det derfor ikke grunnlag for tilsvarende skatteordninger, i form av grunnrenteskatt og naturressursskatt, som for vannkraft.*

En naturressursskatt på vindkraft tilsvarende som for vannkraft vil være en overføring fra staten til kommuner der det bygges ut ulønnsom vindkraft. Det er ingen grunn til å innføre denne typen skatt på vindkraft sammenlignet med annen ordinær næringsvirksomhet i kommunene.»

Finansdepartementets sammenligning med annen ordinær næringsvirksomhet er lite treffende. Ordinær næringsvirksomhet tar ikke i bruk store og verdifulle naturressurser på samme måte som vindkraftanlegg. Spørsmålet om beskatning av vindkraftproduksjon må i

stedet sammenholdes med skatteordninger for andre naturressursbaserte næringer, som vannkraft og havbruk. På vannkraftsektoren har man samme el-sertifikatordning som på vindkraftsektoren, uten at det har vært noen innvending mot de lokale skatteordninger som for eksempel naturressursskatten. Og for havbruk har Regjeringen varslet innføring av en oppdrettsavgift denne våren, som vederlag for bruk av lokale naturverdier.

Det er fra vindkraftnæringen vist til at vertskommuner allerede mottar eiendomsskatteinntekter fra vindkraftproduksjon. – *Eiendomsskatt* har imidlertid vist seg å være en skjør og usikker inntektskilde for vertskommunene. Både fra næringslivet og fra politisk hold er eiendomsskatteordningen foreslått endret, dels ved at eiendomsskatten gjøres om fra en kommunal til en statlig skatt, og dels ved at eiendomsskatt bør fjernes på integrerte maskiner og utstyr. I følge taksatormiljøet vil en slik endring redusere eiendomsskatt på vindmøller med 75-80%. - Dagens eiendomsskatt på vindmøller er derfor ingen innvending mot innføring av en lokal naturressursskatt.

Dersom en innfører en naturressursskatt som på vannkraftsektoren, vil den kunne trekkes fra utlignet skatt til staten av alminnelig inntekt. En naturressursskatt for vindkraft utformet som naturressursskatten for vannkraft vil følgelig *ikke* føre til noen *ekstra skattebelastning* for vindkraftanlegget, men bare innebære en *omfordeling* av skatteinntekten fra staten til den kommunen som avstår sine naturressurser.

En slik naturressursskatt vil både være god skattepolitikk, god miljøpolitikk og god distriktpolitikk.

4. Store vindkraftnasjoner har lokale vederlagsordninger

Danmark er et av verdens fremste vindkraftland. Danmark har gjennom flere år hatt lovbestemte ordninger med formål å styrke den lokale aksepten for vindkraftanlegg. Den brede politiske enigheten om dette ble seneste bekreftet ved lov om fremme af vedvarende energi af 11. november 2013. Der er de såkalte «*fire VE-ordninger*» nedfelt, fire ordninger som har til formål å fremme lokalbefolkningens og den berørte kommunens aksept og engasjement til utbygging av vindkraftanlegg.

Også i Tyskland har man regler som tilgodeser de lokalsamfunn som avstår sine naturverdier til store vindkraftanlegg.

Med vennlig hilsen

Landssammenslutninga av Norske Vindkraftkommuner

Stein Erik Stinessen

Advokat (H)

Sekretær